

1.) Coordinating **Conjunction**:

İki cümlecik arasındaki bağlantıyı sağlayan bağlaçlardır. Tartışmalı olmasına rağmen genelde sayılarının yedi olduğu kabul edilir.

And: ve (paralellik arzeden bağlaçtır.)

But: ama, ancak, fakat (zıtlık bağlacıdır.)

Or: veya (iki alternatiften birini seçen bağlaçtır.)

Nor: ne de (or'un olumsuzu olup iki alternatiften hiç biri anlamındadır.)

So: bundan dolayı (sonuca götüren bağlaçtır.)

For: edat olarak, "için"; bağlaç olarak iki cümlecik arasında "zira" anlamındadır.

Yet: zarf olarak, "henüz" anlamında; bağlaç olarak "halbuki" anlamındadır.

Özellikle son ikisi çok iyi bilinmelidir.

*****Not:** Bu bağlaçların uygulanmasında üç temel özellik vardır. Bunları mutlaka iyi bilmeliyiz.

Özellik 1 : Coordinating **Conjunction** bağlaçları mutlaka iki cümlecik arasında bulunurlar. Peki, bu özelliği bilmenin faydası nedir? Eğer sınavda cümlelerin başında ve sonunda bir boşluk varsa ve bir bağlaç isteniyorsa bu bağlaç iki cümlecik arasında olmadığı için kesinlikle bu yedi bağlaç lardan biri olamaz.

Özellik 2 : Coordinating **Conjunction** bağlaçlarından önce mutlaka bir virgül (,) vardır. Bu özelliği bilmenin faydası ne olacak? Eğer sınavda ottası boş bırakılmış bir cümle var vebağlaç soruluyorsa eğer boşluktan önce bir virgül (,) yoksa bu yedi bağlaçtan biri olamaz.

Özellik 2 : Coordinating **Conjunction** bağlaçlarının olduğu cümleler kesinlikle baştan sona doğru çevrilir. Bunun sağlayacağı fayda ne olabilir? Cümle tam çevrilemezse bile en azından çevirinin baştan sona olduğunu bilirse çözümde kolaylık sağlar.

Coordinating **Conjunction** bağlaçlarına ve kullanım özelliklerine hakim olmak çok büyük fayda sağlar. Şimdi örneklerle kullanımlarını görelim.

It was raining heavily, **so** we postponed the match. (Yağmur şiddetli bir şekilde yağıyordu, bundan dolayı maçı erteledik.)

Üç özelliğin uygulanmasına dikkat ediniz.

He studied eight hours a day, **but** he failed the exam again. (O günde sekiz saat çalıştı, ancak yine sınavda başarısız oldu.)

*****Not:** So sonuç bağlacı olduğu için kendisinden sonra, birinci cümlelerin sonucu gerçekleşmiş veya gerçekleşecek bir durum vardır. Aynı şekilde "but" zıtlık bağlacıdır. Kendisinden sonra birinci cümlelerin zıttı bir durum vardır. "and" paralellik arzettiği için kendisinden sonra birinci cümlelerin paralelinde gerçekleşen bir durum olacaktır. Bu şekilde bağlaçların kullanımına da dikkat etmek gerekir.

They were requesting higher wages, **and** the employer had to give in their demand. (Onlar daha yüksek ücretler istediler, ve işveren onların taleplerine boyun eğmek zorunda kaldı.)

Give in: boyun eğmek, teslim olmak

Wage: ücret

"and, but ve so" bağlaçlarında genellikle özne ortak olduğu için ikinci kez yazılmaz. Bu yüzden (,) bu kısaltmalarda kullanılmaz. Bu ayrıntıdır. Şimdilik konuyu genel kuralları ile öğreneceğiz. Daha sonra bu ayrıntıya değinilecektir.

I wanted my son to be an engineer, **yet** he preferred the medicine. (Ben oğlumun bir mühendis olmasını istedim, halbuki o tıpi tercih etti.)

"but ve yet" zıtlık bağlaçlarıdır. Konuşma dilinde genellikle "but" **geçer**. "yet" kullanımı ileri düzey içindir.

You must obey the rules the school, **or** you must leave it. (Okul kurallarına uymalısın veya okuldan ayrılmalısın.)

Virgölün (,) mantığı konuşmadaki duraklama içindir.

He didn't call us, **nor** did he write to us. (O bizi aramadı, ne de bize yazdı.)

*****Not:** Coordinating **Conjunction** bağlaçlarının kullanımında istisnai bir durum vardır. "nor" bağlacı kendisinden sonra devrik bir yapı ister. Yukarıdaki örneğe dikkat ediniz.

*****Not:** Bu yapılarda kullanılan cümleciklere "independent clause" denir. Cümlecikler bağımsız oldukları için aralarında zaman uyumu yoktur. Eğer böyle bir cümlenin zamanları sorulursa iki cümlecik arasında zaman uyumu aranarak çözülmemelidir. Her cümlenin kendi içine bakıp, zamanını kestirebilmek gerekir.

He arrived yesterday, **but** he insists on going tomorrow. (O dün geldi, ancak yarın gitmek için ısrar ediyor.)

1.) Sentence Connector:

Bu gruptakler cümlecik değil de cümleler arasında bağlantı kurarlar. Bu özelliklerinden dolayı bağlaç tanımına uymazlar. Bu yüzden bunlara bağlaç değil de "cümle bağlayıcıları" denir.

Bu yapılarda iki cümle vardır. Birinci cümle bitmiş, noktalanmıştır. Ama ikinci cümle birinci cümleye çok uzak değil, onunla ilişkilidir. İşte bu cümle bağlayıcıları ikinci cümlenin başında, ortasında veya sonunda olabilirler.

Bu maddedekiler grup halinde verilecektir. Hepsinin kelime anlamı iyi bilinmelidir. Kullanımları aynı olduğu için birini iyi bilmek diğerlerini de bilmek anlamına gelir.

Grup: 1. İki cümle arasında paralel bir ilişki sağlayanlar

Furthermore:

Moreover:

what's more: ayrıca (en çok kullanılan ilk ikisidir.)

In addition:

Also:

Grup: 2. İki cümle arasında bir zıtlık ilişki sağlayanlar

However:

Nevertheless:

Nonetheless: ancak bununla bereaber (en çok kullanılab "however"dır.)

On the contrary:

Still:

Grup: 3. Sonuca götüren bağlayıcılar

Therefore

Thus

Hence Sonuç olarak, böylece (en çok kullanılan ilk üçüdür.)

As a result

Consequently

Grup: 4. Alternatif belirten bağlayıcılar

Or else:

Otherwise: aksi takdirde

Kullanımları:

There were serious claims about him. **Therefore**, he had to give his resignation. (Onun hakkında ciddi iddialar vardı. Bu yüzden istifasını vermek zorunda kaldı.)

İpuçları:

1.) İki cümle olduğu için ve aralarında nokta olduğu için bağlaç kullanılamaz, connector kullanılmalıdır.

2.) Connector ikinci cümlededir. İkinci cümle connector açısından üç şekilde yazılabilir.

Therefore, he had to give his resignation.

He had to, **therefore**, give his resignation.

He had to give his resignation, **therefore**.

3.) Connector çeviride başta söylenir.

4.) Noktalı virgülden sonrada connector kullanılabilir. Çünkü (;) de de cümle bitmiştir.

It was very cold outside. **However**, he went out to play. (Dışarı çok soğuktı. Bununla beraber o oynamak için dışarı çıktı.)

İki cümle arasında nokta olduğu için “connector” kullanıldı. Bu cümleyi bir bağlaç kullanarak da yazabiliriz. Bu durumda nokta yerine virgül olacaktır. Bu ki farklı yazılım anlam olarak aynı; gramatikal olarak farklıdır.

It was very cold outside, **but** he went out to play. (Dışarı çok soğuktı, ancak o oynamak için dışarı çıktı.)

The results were favourable; **still**, we couldn't persuade him. (Sonuçlar olumluydu; buna karşın onu ikna edemedik.)

They offered a good job; **therefore**, I accepted it. (Onlar iyi bir iş önerdiler; bu nedenle ben onu kabul ettim.)

We had to punish him; **otherwise**, he could do something else. (Biz onu cezalandırmak zorunda kaldık; aksi takdirde o başka bir şey yapabiliirdi.)

*****Not:** “else” kelimesi “some, any, no, very” gibi sözcüklerin türevlerinden sonra “başka” anlamında kullanılır. Bunların dışında “başka” anlamını isimlerden önce “another” kullanarak veririz.

Any, some, no, every türevleri + else another + noun şeklindedir.

Inflation rate was extremely high; **therefore**, the government *put into effect* some measures. (Enflasyon oranı son derece yüksekti; bu nedenle hükümet bazı tedbirleri yürürlüğe koydu.)

put into effect: yürürlüğe koymak (“into” su birkaç kez sorulmuş)

3.) Correlative Conjunction

“İlişki sağlayan bağlaçlar” demektir. En rahat öğrenilen ve sınavda en rahat görülebilen bağlaçlar bu maddedeki bağlaçlardır. Çünkü ikili sözcüklerden oluşurlar ve her iki cümlecige de serpişirler. Önceleri bu bağlaçların bir sözcüğü boş bırakıp, diğer sözcüğünü sorarlardı. Ama artık her iki sözcüğü de boş bırakıp, zorlaştırarak soruluyor. Bu nedenle sırasında cümle iyi irdelenerek uygun bağlaça gidilmelidir. Şimdi bu grup bağlaçları yazalım

Not onlybut also: sadece değilaynı zamanda

Bothand: hem.....hem de

Eitheror: yaya da (İki alternatiften biri)

Neithernor: nene de (İki alternatiften hiç biri)

Whetheror: gerekgerekse (olsunolsun)

“Not onlybut also” ve “Bothand” bağlaçları anlam olarak birbirlerine yakındırlar. Eğer bir bağlaç sorusunda bu ikisi şıklarda var ise büyük bir olasılıkla ikisi de cevap değildir.

“Not onlybut also” bağlacının kullanımında “but also” kısmında bazı istisnalar vardır. Yalnızca “but” veya yalnızca “also” olabilir. Yani bu bağlaç “not onlybut” veya “not onlyalso” şeklinde de kullanılabilir.

Bu bağlaçta ayrıca başka bir kullanım daha da vardır. “also” de, da anlamındadır. Bu anlama gelen “as well” sözcüğü de “also” yerine kullanılabilir. Yalnız bu kullanımda önemli bir özellik vardır. “as well” sözcüğü “but”tan ayrılır ve cümle sonuna gider. Çünkü “as well” sözcüğü daima cümle sonunda yazılır. Örnek üzerinde bu özellik daha iyi anlaşılacaktır.

The robber **not only** shot around **but also** crashed everything. (Soyguncular sadece etrafa ateş etmediler, aynı zamanda her şeyi yerle bir ettiler.)

The robber **not only** shot around **also** crashed everything. (Soyguncular sadece etrafa ateş etmediler, aynı zamanda her şeyi yerle bir ettiler.)

The robber **not only** shot around **but** crashed everything. (Soyguncular sadece etrafa ateş etmediler, aynı zamanda her şeyi yerle bir ettiler.)

The robber **not only** shot around **but** crashed everything **as well**. (Soyguncular sadece etrafa ateş etmediler, aynı zamanda her şeyi yerle bir ettiler.)

“Not onlybut also” ve “Bothand” bağlaçları anlam olarak birbirlerine yakın oldukları için yukarıdaki cümle “bothand” ile de yazılabilir.

The robber **both** shot around **and** crashed everything. (Soyguncular hem etrafa ateş açtılar, hem de her şeyi yerle bir ettiler.)

Görüldüğü gibi iki cümle arasında anlamca pek fark yoktur. Ama gramatikal olarak birbirinden farklıdırlar.

I **both** tried to learn English **and** to know people in England. (Ben İngiltere’de hem İngilizce öğrenme hem de insanları tanımaya çalıştım.)

You must **either** obey your superior **or** leave such a job. (Siz ya üstünüze itaat edersiniz ya da böyle bir işi bırakırsınız.)

He **neither** studied **nor** helped his father with his business. (O ne öğrenim gördü ne de babasına işinde yardım etti.)

Bu iki bağlaç birbirlerinin olumsuzudur. Bu iki cümlede bağlaç yeri boş bırakılıp sorulursa, hangi bağlacın uygun olacağı mesajı cümle etüt edilerek çıkarılmalıdır.

Önemli Kural

Not onlybut also bağlacının kullanımında “not only” kısmı cümlelerin başına alınarak da yazılabilir. Bu kullanım bağlacın rahat görülebilmesi için yapılan bir harekettir. Bu durumda kural ihlal edildiği için telafisi gerekmektedir. Bu da “not only”den sonraki cümleciğin devrik olması ile sağlanır. Önemli bir özelliktir, iyi bilinmeli

He **not only** insulted his friends **but also** beat them. (O sadece arkadaşlarına hakaret etmedi aynı zamanda onları dövdü.)

Not only did he insult his friends **but also** beat them. (O sadece arkadaşlarına hakaret etmedi aynı zamanda onları dövdü.)

Sınavda “not only”nin başta kullanıldığı bir cümle verilerek devrik yapı istenir. Eğer bu kuralı bilmezsek zorlanacak bir sorudur.

Sult: üstüne atlamak

Consult: con: beraber, sult: (bir insanın) üstüne atlamak. Consult: danışmak

Insult: in:içine, sult: (bir insanın) üstüne atlamak. Insult:hakaret etmek

Beat: dövmek, mağlup etmek

Superior: amir, üstün

Superiority: üstünlük

4.) Adverbial (Subordinating) Conjunction

Asıl bağlaç işlevi olan bağlaç grubudur. Zarf sözcüğünü irdeliyerek mantığını anlamak gerekir. Bir zarf sözcüğünün yaptığı işi bir cümlecik de yapabilir. Bu durumda iki cümlecik olur ve birbirine bağlamak için de bir bağlaca ihtiyacımız vardır. Bu bağlaç “adverbial **conjunction**” olur.

I met them **last week**. (Ben onlarla geçen hafta karşılaştım.)

“last week”, zaman belirten bir zarf tımllecidir. Bunun yerine bir cımlleck de kullanılabilir. Bu durumda bir temel cımlle ve bir yan cımlle olmak ızere iki cımllecik olur ve bunları birbirine bağlamak için bir bağlaca (adverbial **conjunction**) ihtiyacımız vardır.

I met them **when we were in London**. (Biz Londra’dayken onlarla karşılaştım.)

*****Not:** Bu bağlaç grubunu diğerlerinden ayıran önemli bir özellik vardır ki çok önemli ve mutlaka iyi bilinmelidir. Bu bağlaçlar anlamlarını yan cımlleciğın fiiline yüklerler.

Zarfların kullanılma özelliğinininden zarfın başa alınabileceğini hatırlayınız. Bu durumda Zarf cımlleciğı de başa alınabilir. Yani yukarıdaki cımlleyi şöyle de yazabiliriz.

When we were in London, I met them. (Biz Londra’dayken onlarla karşılaştım.)

When you **are** at home, (Siz evde olduğunuzda,)

When you **were** at home, (Siz evde olduğunuzda,)

While you **are** studing, (Siz çalışırken.....)

While you **were** studing, (Siz çalışırken.....)

Görıldüğü gibi bu bağlaçlarda bağlacın anlamı yükleme eklendiğinden zamanın ne olduğu kayboluyor. Bu nedenle bu grup bağlaçlarda zaman uyumu vardır. Temel cımllenin zamanına göre yan cımlleciğın zamanı tespit edilir. Bu zaman uyumu çok önemlidir. Fazla sayıda örnek çözümlere hakim olunabilir.

Adverbial **Conjunction**’ları anlamlarına göre gruplara ayırarak inceliyeceğiz. Her grup için hem tek tek anlamları hem de kullanım özellikleri verilecektir. Özellikle **KPDS** açısından önemli olan özelliklerine dikkat çekilecektir.

Grup 1: Time Conjunction: Zaman bağlaçlarıdır. Eylemin ne zaman yapıldığını belirlerler.

When:dığı zaman

After:den sonra

Befor:den önce

As:iken

While:iken

Just as:tam iken

Until / Till:ceye kadar

By the time:ceye kadar

Since:dığından beri

As soon as:ir,imez

As long as:dığı sürece

Once:ce / ca

No soonerthan:mesi ilemesi bir oldu

Hardly / Scarcelywhen: tammıştı kioldu

Son ikisinin yapısı farklı olmasına rağmen aslında anlamları aynıdır. Önceleri sıkça bu ikisi sorulurdu.

Time bağlaçlarından en önemlileri yukarıya alındı. Anlamları ile birlikte çok iyi bilinmeli. Direkt bir soru kesin gelir. Ayrıca iyi bilinmesi sınavın anlama yönelik sorularında büyük kolaylık sağlar.

Kullanımları

1.) Zaman bağlaçlarının olduğu cümlecikte hiç bir future tense kullanılmaz. (Bu kural sadece İngilizce'ye has bir özelliktir.)

Zaman uyumunda kesinlikle temel cümlecik ve yan cümlecik aşağıdaki şekilde kurulamaz. Bunun bilinmesi zaman uyumu sorularında büyük bir rahatlık sağlar.

Past Future

Present Past

2.) Since:diğinden beri. Bu bağlaç genel zaman uyumunu bozan tek bağlaçtır.

(Present Perfect) + **Since** + (Simple Past)

I haven't seen them **since** they moved to another town. (Onlar başka bir kasabaya taşındıklarından beri onları görmedim.)

Bağlacın bulunduğu cümlecik yan cümleciktir. Bazen yan cümlecik başa alınarak da verilebilir, düşmemek gerekir.

Since they moved to another town, I haven't seen them. (Onlar başka bir kasabaya taşındıklarından beri onları görmedim.)

Since bağlacının bulunduğu cümlede neden temel cümlecik "present perfect"; yan cümlecik "simple past"tır?

Bu soruyu bir cümle yazarak açıklayalım:

I *haven't seen* him **since** last year. (Ben onu geçen yıldan beri görmedim.)

Zamanlar konusu işlenirken "since"nin present perfect ile kullanıldığını çünkü bununla geçmişte olan bir olayın etkisinin şu ana kadar devam ettiğini söylemiştik. Bu cümlede zarf olan "last year" sözcüğünün yerini tutan bir cümlecik de yazabiliriz. Bu cümleciğin eylemi geçmişte olacağından bunun da zamanı past olacaktır. Bundan dolayı since'in olduğu cümlede temel cümlecik "present perfect"; yan cümlecik "simple past" olur. Bu nedenle "since" bağlacı genel zaman uyumunu bozan tek bağlaçtır.

3.) As ve While: ikisi de ".....iken" anlamındadır. Aralarındaki fark nedir? Olayların oluşma süreleri bu iki bağlacın kullanımını belirler.

As: Kısa süreli olaylarda kullanılır. dışarı çıkarken, eve girerken vb. Bu nedenle "as" bağlacının olduğu cümlecikte simple zamanlar (continuous olmayan) kullanılır.

While: Uzun süreli olaylarda kullanılır. televizyon izlerken, oyun oynarken vb. Bu nedenle "while" bağlacının olduğu cümlecikte continuous'lu zamanlar kullanılır.

As I *went out*, it began to rain. (Ben dışarı çıkarken yağmur yağmaya başladı.)

While I *was waiting*, it began to rain. (Ben beklerken yağmur yağmaya başladı.)

4.) Just as: Bu bağlacın kullanımında yan cümlecik zamanı "as"ten dolayı kısa olaylardır ama "just"tan dolayı da continuous'ludur. Bu sürekli zaman genellikle "past continuous"tur.

Just as I *was leaving* home, the phone rang up. (Tam ben evden ayrılırken telefon çaldı.)

5.) By the time / until – till: by edat olup (zamanlar bilgisinden hatırlayınız) bir ismin önünde ve future perfect ile kullanılır. the time'in eklenmesi ile bağlaç olur. Until ve till arasında hemen hemen bir kullanım farkı yoktur. Üçü de ".....ceye kadar" anlamındadır.

Future perfect

Simple present

By the time

Past perfect

Simple Past

Mantığı: Bağlaçtan önceki zaman sonrasındaki zamanın öncesidir. Futurlu tenseler bağlaç cümleciklerinde kullanılmadıklarından alternatifli olan Simple present'e gidilmiştir. Yani "by the time" bağlacının kullanımında zaman uyumu açısından iki alternatif vardır.

The children *will have slept by the time* we arrive at home. (Biz eve varıncaya kadar çocuklar uyumuş olacak.)

By the time we arrive at home, the children *will have slept*. (Biz eve varıncaya kadar çocuklar uyumuş olacak.)

Bu cümlede eve varma olayının gelecekte olduğunu, çocukların uyumasının da gelecek te olan eve varma olayından önce olduğunu anlıyoruz.

The children *had slept by the time* we arrived at home. (Biz eve varıncaya kadar çocuklar uyumuştur.)

By the time we arrived at home, the children *had slept*. (Biz eve varıncaya kadar çocuklar uyumuştur.)

Bu cümleden eve varma olayının geçmişte olduğunu ve çocukların uyumasının geçmişte olan eve varma olayından önce gerçekleştiğini anlıyoruz.

Turkey's population *will have exceeded* 100 millions **by the end of next decade**. (Türkiye'nin nüfusu önümüzdeki on yılın sonuna kadar 100 milyonu aşmış olacak.)

Turkey *had applied* to the EU **by the end of 1950s**. (Türkiye 1950'lerin sonuna kadar AB'ne başvurmuştur.)

"by"lı cümlede Zaman dilimi gelecekte ise: Future Perfect

"by"lı cümlede Zaman dilimi geçmişte ise: Past Perfect kullanılır.

Konuyu ezberlemeden mantığını anlamak gerekir.

"by ve by the time"ın dışında gramer olarak future perfect kullanılmaz. Eğer soruda future perfect verilmişse by ve by the time; bunlar verilmişse future perfect istenir. Bu nedenle soruyu iyi okuyup bizi sonuca götürecek ipuçlarını bulmak gerekir.

By the time için verilen özellikler Until / Till için geçerli değildir. Çünkü by the time'daki önceye çekme hareketi Until / Till'de yoktur.

I *will wait* for you **until** you *return*. (Siz dönünceye kadar sizi bekliyeceğim.)

Özellikle "since ve by the time" bağlaçlarının kullanımlarını çok iyi bilmek gerekir.

I had **no sooner** left home **than** it began to rain. (Evden ayrılmamla yağmurun yağmaya başlaması bir oldu.)

İki olay vardır. En son olan past; öncesinde olan Past perfect ile ifade edilir.

Bu cümleyi "hardly.....when" ile de aynı anlama gelmek üzere aktarılabilir.

I had **hardly** left home **when** it began to rain. (Tam dışarı çıkıyordum ki yağmur yağmaya başladı.)

He had **no sooner** bought a car **than** he had an accident. (Arabayı alması ile kaza yapması bir oldu.)

*****Not:** "no sooner.....than" ve "hardly.....when" bağlaçları kullanımda başa alınabilir. Bu kural ihlali olduğu için telafi olarak cümle devrik yapılır.

No sooner had he bought a car **than** he had an accident. (Arabayı alması ile kaza yapması bir oldu.)

Hardly *had I left home* **when** it began to rain. (Tam dışarı çıkıyordum ki yağmur yağmaya başladı.)

Grup 2: Cause Conjunction (Sebeup bağlaçları) : Sebeup bağlaçları ana cümlecikteki eylemin neden gerçekleştiğini anlatan yan cümlecğin başıda bulunur. Bu bağlaçların hepsi de “.....dığı için” anlamındadır. Ayrıca zaman uyumu bu bağlaçlarda da vardır.

Because

As

Since

Seeing that

Now that

Given that

Aşağıda verilmiş olan yapılar normal kullanımları ile edat yapısındadırlar ve biliyoruz ki edatlar bir isim ile kullanılırlar. Bu edatların hepsinin anlamı “.....den dolayı”dır. Bunlar bir ekleme ile bağlaca dönüştüklerinden yukarıdakilerden ayrı olarak verildi. Bu edatlara “the fact that” eklenerek bağlaca dönüştürölür. Bağlaç olduklarında yukarıdakiler gibi “....dığı için” anlamındadırlar.

Sebeup bağlaçlarının anlamlarının bilinmesi yeterli olur. Ayrıca aşağıdakilerin gramatikal olarak edat – bağlaç ayırımını yapabilmek önemlidir.

Due to

Owing to

Because ofden dolayı + **the fact that:**dığı için

On account of

In view of

We had to give up the project **since** it began to be expensive. (Proje pahalı olmaya başladığı için ondan vaz geçmek zorunda kaldık.)

Since, As ve daha sonra göreçemiz While bağlaçları farklı bağlaç olarak kullanılabilirler. İngilizce’de bu kullanıma sahip olan sadece bu üç bağlaçtır. Yapı ve kullanımlarına göre hangi bağlaç anlamında olduğunu görebilmek gerekir. Örneğın tense uyumundan dolayı yukarıdaki cümlede since “....den beri” olarak değil de “.....dığı için” anlamında kullanılmıştır.

They couldn’t arrived there in time **because** the traffic was heavy. (Trafik yoğun olduğu için oraya zamanında varamadılar.)

He was dismissed **since** he was always late for the work. (O daima işe geç kaldığı için kovuldu.)

Miss: görevlendirmek; **dismiss:** görevden almak

We called off the match **owing to** the rain. (Biz yağmurdan dolayı maçı iptal ettik.)

Bu kullanımı ile “owing to” edattır. Çünkü edatlar bir isim ile kullanılır; bir cümlecik ile değil. Ayrıca “the fact that” almamıştır. Şimdi bunu bağlaç olarak kullanalım.

We called off the match **owing to the fact that** it was raining. (Biz, yağmur yağdığı için maçı iptal ettik.)

“owing to the fact that”ın bağlaç olduğuna, ve sonrasında bir cümlecik olduğuna dikkat ediniz.

No one could live over there **due to** cold weather. (Soğuk havadan dolayı kimse orada yaşayamaz.)

No one could live over there **due to the fact that** it was extremely cold. (Orada hava son derece soğuk olduğu için kimse yaşayamaz.)

Önceleri bu konu ile ilgili edat – bağlaç ayırtımı sorulurdu. Bir de anlama göre hangi bağlacın uygun olduğunu seçmemizi isteyen sorular sorulurdu. Son sınavlarda direk edat veya bağlaç sorulur.

Hem bu bağlaçlar hem de bu edatlar eş anlamlıdır, birbirlerinin yerine kullanılabilirler. Bu nedenle eğer bunlardan ikisi şıklarda varsa ikisi de cevap olamaz. Sadece “due to”nun ileri düzey olarak bir nüans farkı vardır. Bunun sadece “be” fiilinden sonra kullanıldığı söylenir. Bu özellik **KPDS**’de şimdiye kadar hiç sorulmadı.

Due to his illness, he failed the exam. (O hastalığından dolayı sınavda başarısız oldu.)

Due to the fact that he was ill, he failed the exam. (O hasta hasta olduğu için sınavda başarısız oldu.)

Görüldüğü gibi edat ve bağlaç başa da alınabilir. Bu durumda bağlaçlı cümlecğin sınırı (,)’e kadardır.

Grup 3: Concession Conjunction (Zıtlık Bağlaçları): Concession taviz, ödün demektir. Gramatikal olarak zıtlık anlamı vardır. Ayrıca bu gruba “contrast” bağlaçları da denilebilir.

Though

Even though

Although

Despite the fact that

In spite of the fact that

Beşi de eşanlamli olup “.....e rağmen” anlamındadır. “despite ve in spite of” edat olup “the fact that” eklenmesi ile bağlaca dönüşürler.

Whereas

While

Bu iki zıtlık bağlacı “...iken, oysa” anlamındadır. “while”ın bu anlamı zıtlık anlamındaki “iken”dir. Yani “ben ders çalışırken o TV izliyordu” örneğindeki gibi. Eşanlamli oldukları için ikisi şıklarda olursa ikisi de cevap olamaz.

However + (Sıfat – Zarf)

Whatever + (İsim)

No matter + (QW)

Zıtlık bağlaçlarının en önemlileri bunlardır. Kullanıldıkları sözcüklere göre “ne olursa olsun” gibi bir zıtlık anlamı katarlar. **KPDS**’de kesin olarak bu üçünden birisi (büyük bir olasılıkla however) sorulur. Böyle bir soruda bu bağlaçlardan sonraki sözcüğü iyi bir şekilde etüt etmek gerekir.

In spite of vigorous efforts, the two sides couldn’t agree on the border dispute. (Yoğun çabalara rağmen her iki taraf sınır anlaşmazlığında görüş birliğine varamadılar.)

Vigorous: yoğun, canlı

Effort: çaba, gayret

Border: sınır

Border line: sınır hattı

In spite of the fact that the UN made vigorous efforts, the two sides couldn’t agree on the border dispute. (BM’lerin yoğun çaba göstermesine rağmen, her iki taraf sınır anlaşmazlığında görüş birliğine varamadılar.)

Cümlede her iki tarafın anlam olarak paralel mi, zıt mı, sonuç mu olduğu irdelenerek uygun bağlaca gidilmelidir. Ayrıca edat – bağlaç kullanımı için sonrasında isim mi var yoksa cümlecik mi var şeklinde cümle irdelenerek uygun kullanıma gidilir.

However + (Sıfat – Zarf)

Whatever + (İsim)

No matter + (QW)

Normalde bağlaç kullanımında bağlaçtan hemen sonra bir özne vardır. Eğer bir bağlaç kullanımında öznenin önce bir sözcük varsa, bağlaç mutlaka yukarıdaki üçünden biridir. Bu yapıda genellikle kullanılan ve KPDS’de sorulan “however”dır. Bu üç bağlacın kullanımlarında öznenin önceki sözcüğü iyi etüt ederek uygun olan bağlaç kullanılır.

However hard he may study, he can’t be succesful. (O ne kadar sıkı çalışırsa çalışsın, başarılı olamaz.)

“hard”ın bağlaçtan hemen sonra, öznenin önce kullanıldığına dikkat ediniz. Eğer hard burada kullanılmazsaydı ve zarf (veya sıfat) olmazsaydı “however” bağlacı kullanılamazdı. Ayrıca bu bağlaçların kullanıldıkları kelimeye göre anlam kazandıklarına dikkat edilmelidir.

Whatever decision the goverment may take, inflation seems to rise. (Hükümet hangi kararı alırsa alsın, enflasyonun yükseleceği görünüyor.)

Bu bağlaçların sonlarında kullanılan sözcük iyi etüt edilmelidir. Örneğin sonu “sion, tion, çoğul eki s, ance, ent” gibi ekler ile biten sözcükler isimdirler. Sonu “ly” ile bitenler zarftırlar. Bu şekilde bağlaç sonrası sözcükler iyi etüt edilerek uygun bağlaç kullanımına gidilmelidir.

No matter what he does, he can’t persuade us. (O ne yaparsa yapsın bizi ikna edemez.)

However reach he may be, he is unlikely to be happy. (O ne kadar zengin olursa olsun, onun mutlu olması muhtemel değildir.)

Whatever suggestion they may propose, this program is not likely to succeed. (Onlar hangi önerileri önerirlerse önerirler, bu programın başarılı olması muhtemel değildir.)

No matter where he runs away, the police will eventually catch him. (O nereye kaçarsa kaçsın, polis sonunda onu yakalayacak.)

Eventual: olası

Eventually: sonunda

Sooner or later: er geç

Eğer bu bağlaçlardan sonraki sözcük boş bırakılarak sorulursa (ki bu KPDS’de sorulmaz.) kullanılan bağlaca göre bu sözcüğün isim, bağlaç veya QW olduğunu tespit ederiz. Peki hangi durumda zarf, hangi durumda sıfat kullanırız? Eğer bağlacın kullanıldığı cümlecğin fiili “linking verb” ise sıfat; değilse zarf kullanılır.

Howevershe may sign, she will nat be selected. (O ne kadar iysöylerse söylesin, seçilemeyecek.)

Good

Well

Goodness

Good sıfat, Well zarf, Goodness isimdir. Bağlaç “however” olduğu için sıfat veya zarf kullanılmalıdır. Bağlaç cümlecğinin fiili “linking” fiil olmadığı için de zarf kullanılmalı diye boşluğa gelecek sözcüğü seçiyoruz.

The control group’s results were favourable, **whereas** the patient group’s results were unfavourable. (Kontrol grubunun sonuçları olumluydu, oysa hasta grubunun sonuçları olumsuzdu.)

The control group’s results were favourable, **while** the patient group’s results were unfavourable. (Kontrol grubunun sonuçları olumluydu, oysa hasta grubunun sonuçları olumsuzdu.)

Whereas ve While eşanlamlı olup birbirlerinin yerine kullanılabilirler. Yukarıdaki iki cümlemin anlamı görüldüğü gibi aynıdır. Ayrıca bu iki bağlacın kullanımındaki virgüle dikkat ediniz. Bu iki bağlaç “Connecting**Conjunction**” bağlaçları ile aynı kullanıma sahiptirler.

Gurp 4: Result **Conjunction** (Sonuç bağlaçları)

Bu bağlaçlar ana cümlecikteki yargının sonucunu veren yan cümlecğin başında kullanılırlar. Bu bağlaç grubunda iki tane bağlaç vardır. İkisi de “**öyle.....ki**” anlamındadır. **KPDS**’nin fix sorusudurlar. Gramatikal boyutu önemli olan bu iki bağlacın kullanımı biraz karışıktır. Örnekleri birkaç defa yazarak egzersiz yapılmak konuyu daha iyi kavratacaktır.

So (Sıfat, zarf) **that**

Such (isim) **that**

She is **so clever that** everyone admires her. (O öyle zekidir ki herkes ona hayrandır.)

Admie sözcüğü latince olan “*mirore*”den köken almaktadır.

Mirore: bakmak

Mirror: ayna

Admire: hayranlık duymak

She speaks Germany **so fluently that** you can not distinguish him from a german. (O öyle akıcı bir şekilde Almanca konuşur ki onu bir almandan ayırt edemezsiniz.)

Distinguish: ayırt etmek

Distinguished: seçkin

He is **such a man that** you can rely on him. (O öyle biridir ki ona güvenebilirsiniz.)

Sıfat ve zarflar için “so.....that”; isimler için “such.....that” kullanıldığına dikkat ediniz. Eğer bağlacın olduğu cümlecğin fiili **Linking Verb** ise sıfat; değilse zarf kullanılır.

Bu iki bağlacın kullanımı sadece anlatılan boyutu ile değildir. Esas zor olan ve **KPDS**’de sorulan kullanımı başkadır. Buna geçmeden önce ilgili olduğu için **Sıfat Tamlamaları**’ndan bahsetmemiz gerekir.

Sıfat Tamlamaları: **Türkçe**’de bir ismi bir sıfat nitelediği zaman bu bir sıfat tamlaması olur. Hava, isimdir; “*güzel bir hava*” derken bu bir sıfat tamlaması olur. Yalnız belgisiz tanıtıcı eki olan “bir”in (İngilizce’deki “a veya an”) **Türkçe**’deki kullanımı İngilizce’deki kullanımı ile terstir. Şimdi İngilizce’deki sıfat tamlamalarına bakalım.

a wheather (bir hava)

a nice wheather (güzel bir hava)

a car (bir araba)

an expensive car (pahalı bir araba)

a girl (bir kız)

a beautiful girl (güzel bir kız)

Yukarıdaki sıfat tamlamaları tekil veya sayılabilen isimlerin kullanıldığı sıfat tamlamalarıdır. Ayrıca çoğul ve sayılamayan isimlerin de kullanıldığı sıfat tamlamaları vardır. Doğal olarak bunların önünde “a veya an” belgisiz tanıtıcı eki yoktur.

cloth (kumaş)

nice cloth (güzel kumaş)

cars (arabalar)

expensive car (pahalı arabalar)

girls (kızlar)

beautiful girls (güzel kızlar)

İngilizce’de yukarıdaki verilen sıfat tamlamaları düzenli sıfat tamlamalarıdır. Yani sıfatın belgisiz tanıtıcı ek ile isim arsına geldiği sıfat tamlamaları düzenlidirler. Eğer sıfat tamlamalarında sıfat ile belgisiz tanıtıcı ek yer değiştirirse bu sıfat tamlamaları bozuk sıfat tamlamaları olurlar. Şimdi bunlara da örnek verelim.

Düzenli Sıfat Tamlaması Bozuk Sıfat Tamlaması

a nice wheather (güzel bir hava) **nice a wheather** (güzel bir hava)

an expensive car (pahalı bir araba) **expensive an car** (pahalı bir araba)

a beautiful girl (güzel bir kız) **beautiful a girl** (güzel bir kız)

Görüldüğü gibi bozuk sıfat tamlamasında belgisiz tanıtıcı eki sıfat ve isim arasına gelmektedir. Her iki tamlama da aynı anlamdadır.

*****Not:** Düzenli sıfat tamlamalarında “*such.....that*”; Bozuk sıfat tamlamalarında “*so.....that*”bağlacı kullanılır.

He is **such an intelligent student that** he can study abroad. (O öyle zeki bir öğrenci ki yurt dışında öğrenim görebilir.)

He is **so intelligent an student that** he can study abroad. (O öyle zeki bir öğrenci ki yurt dışında öğrenim görebilir.)

They were **such naughty boys that** the teacher had to shout at them. (Onlar öyle yaramaz çocuklardı ki öğretmen onlara bağırarak zorunda kaldı.)

This is **such useful information that** we have to evaluate it. (Bu öyle yararlı bir bilgi ki onu değerlendirmek zorundayız.)

So’dan that’e kadar olan yapı başa alınabilir. Bu kullanım kural ihlali olduğu için bunun telafisi olarak bağlaç cümlecığı devrik yapılıır. Sınavda bu yapı sorulmadığı için şimdilik buna değinilmeyecektir.

Nicelik (Quantifiers) Sıfatlarında bu iki bağlacın kullanımı:

1.) a little, a few, a lot of, gibi önünde a / an belgisiz tanıtıcı varsa “*such.....that*” bağlacı kullanılır.

2.) much, many, little, few, , gibi önünde a / an belgisiz tanıtıcı yoksa “*so.....that*” bağlacı kullanılır.

Bu yapı ayrıntıdır, **KPDS**’de sorulmaz. Ama öğrenilse iyidir.

Tunik tahmini: Sınavda bozuk bir sıfat yapısı ile bu konudan soru elebilir.

He has **so much money that** he can buy the whole Diyarbakır. (Onun o kadar parası var ki o tüm Diyarbakır alabilir.)

He has **such a lot of money that** he can buy the whole Diyarbakır. (Onun o kadar parası var ki o tüm Diyarbakır alabilir.)

“So” ve “such” tek başlarına da “böyle, öyle” anlamında aynı mantıkla kullanılırlar. Yani sıfat ve zarf ile “so”; isim ile “such” kullanılır.

Grup 5: Purpose Conjunction (Amaç Bağlaçları): Ana cümlecikteki yargının amacını belirten yan cümlecığının başında kullanılırlar. İki tanedirler ve ikisi de aynı anlamdadırlar. “.....*mesî için*”anlamındadırlar.

In order to

So as to

Bu yapı ile mastardırlar ve “.....*mek için*” olarak çevrilirler. Yapılarındaki “to” atılıp yerine “that” eklenerek bağlaça dönüştürülürler. Bağlaça dönüşürken “so as to”daki “as”te atılır. Böylece amaç bağlaçlarımız “in order that” ve “so that” olur.

The goverment took drastic measures ***to curb inflation. (Hükümet enflastonu durdurmak için köklü tedbirler aldı.)

Yukarıdaki cümlede işaretli yerde aslında “in order to” vardır. Bundan dolayı “....mek için” anlamı verilir. Ama kısaltma olduğu için “in order” atılmış, geriye sadece “to” kalmıştır; ve bu “to” sözcüğü “.....mek için” anlamını vermiştir. Yoksa normalde bir mastarın “.....mek için” anlamı yoktur.

In order tomek için (mastar yapısı) **in order that**mesî için (bağlaç yapısı)

So as tomek için (mastar yapısı) **so that**mesî için (bağlaç yapısı)

I went abroad **in order to** learn English. (Ben İngilizce öğrenmek için yurt dışına gittim.)

I sent my daughter abroad **in order that** she could learn English. (Kızımı İngilizce öğrenmesi için yurt dışına gönderdim.)

Amaç cümleciklerinde genelde modallar kullanılır. Diğer bağlaçlarda olduğu gibi bunlarda da zaman uyumu vardır. In order that ile so that bağlaçlarının kullanımı arasındaki fark şudur:

In order that:mesi için Ifadesinde ikisinin de isteği vardır.

So that:mesi için Ifadesinde sadece söyleyenin isteği vardır.

I barred my windows **so that** no one could get into my house. (Evime kimsenin girememesi için pencerelerimi demirledim.)

Grup 6: Expectation Conjunction (Beklenti Bağlaçları): Ana cümlecikteki yargının hangi beklentiden dolayı istendiğini açıklayan yan cümlecğin başında kullanılan bağlaçlardır. İki tanedirler ve birbirinin alternatiftirler.

In case:diye

Lest (for fear that):mesin diye

Aslında her ikisi “.....*ihhtimaline karşın*” diye çevrilebilirler. Ama birbirlerinden ayrılabilirsin diye farklı iki anlam verildi.

I have to make some preparations **in case** someone may drop in. (Birisi uğrar diye bazı hazırlıklar yapmak zorunda kaldım.)

Drop in: (bir yere) uğramak

Eğer yukarıdaki cümlede “lest” bağlacı kullanılsaydı aşağıda görüldüğü gibi anlam ters olurdu.

I have to make some preparations **lest** someone may drop in. (Birisi uğramasın diye bazı hazırlıklar yapmak zorundayım.)

You shouldn't forget to take your credit card **in case** you may need money. (Paraya ihtiyacınız olur diye kredi kartınızı almayı unutmanız gerekir.)

We have to bar our windows **lest** someone may break into house. (Birisi eve girmesin diye pencerelerimizi demirlemek zorundayız.)

Break into: (bir yere soygun amacı ile) girmek

Bu güne kadarki **KPDS** sınavlarında “in case” çok soruldu. Ayrıca parçalarda çok geçti. “lest” ise şıklarda var ama direk olarak sorulmamış.

Önekli Bağlaçların Tekrarı

KPDS açısından en önemli olan dört bağlacın tekrarını yapacağız. Diğerleri de elbette önemlidir ama bunlar karışık olduğu için ayrıca üzerinde durulmalıdır. Bu dört bağlacımız “since, as, while ve so that”tir. Şimdi bunları tek tek görelim.

Since: İki değişik kullanımı vardı. Birincisi zaman bağlacı olarak “.....dığından beri” diğeri ise sebep bağlacı olarak “.....dığı için” anlamındaydı. Zaman bağlacı durumundaki spesifik tense’sinden dolayı ayırımını yapabiliyoruz.

As: En karmaşık kullanıma sahip olan bağlaçtır. Dört değişik anlamda kullanılır

1.)iken

As he stopped up the stairs, he fell down (O merdivenleri çıkarken aşağı düştü.)

2.)dığı için

As he was a prominent figure, everyone respected him. (O saygın bir şahsiyet olduğu için herkes ona saygı gösterir.)

Prominent: saygın

Figure: şekil, şahsiyet

3.)dığı gibi

As I told you he was unright. (Sana söylediğim gibi o haksız çıktı.)

İngilizce’de “.....dığı gibi” Ifadesi bağlaç olarak kurulur. Bu nedenle “as” kullanılır. “like” gibi anlamındadır ama edat olduğu için bir cümlecik önünde kullanılamaz. Çünkü edatlar isimler ile kullanılırlar.

4.)dıkça

As we grow old, we become more sensitive. (Biz yaşlandıkça daha hassaslaşırız.)

Değişik anlamları olduğu için soru “as”ten gelebilir. Verilen örnekleri birkaç defa yazıp çalışmak iyi olacaktır.

While: İki değişik anlamda kullanılır.

.....iken: Zaman bağlacı olarak.

.....oysa, iken: Zıtlık bağlacı olarak

So that: İki farklı anlamda kullanılır.

.....mesi için: Zaman bağlacı olarak bu anlamda kullanılır.

The doctor explained my illness in medical terms **so that** I couldn’t understand. (Doktor anlıyamamam için hastalığımı tıbbi terimlerle açıkladı.)

Bu nedenle: Sebep bağlacı olarak bu anlamda kullanılmaktadır.

The doctor explained my illness in medical terms, **so that** I couldn’t / didn’t understand anything. (Doktor, hastalığımı tıbbi terimlerle açıkladı, bu nedenle hiç bir şey anlıyamadım / anlamadım.)

Dikkat edilirse bu kullanımı ile birinci grup bağlaçların kullanım özelliği ile aynıdır. Bu yüzden hem modal hemde normal bir fiil kullanılabilir.

Anlam olarak iki cümle arasında bir fark yoktur. Ama gramatikal olarak farklıdır.